

DÉLMAGYARORSZÁG

81. évfolyam, 7. szám
1991. január 9., szerda

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 148 forint
Ára 5,80 forint

Szilárd pontokra vágyunk

Miniszteri szemle — Falukörkép — A tej erő, egészség — Képek a téli erdőből — Aranyos úszók — Kinek kell a szegedi menedzser?

A korai tavasz kicsalogatja az embereket a mind drágábban fűthető lakásokból, s talán a Tisza-parti séták friss léghuzatában újraértékelhetők az utóbbi napok-hetek stresszattakjai, várt és váratlan élményei. Így lehet ez az egyes ember ráérős félóráiban éppúgy, mint a miniszteri urak megnyilvánulásai. A januári március nagy jötevének. Könnyebb teszi az immáron alig elviselhető terheket.

Mert tessék: a külföldi szakemberek nem is látják oly kritikusnak gazdaságunkat, sőt egyes közvélemény-kutatók szerint mi, magyarok nyerhetjük el a legpesszimistább nemzet „kitüntető” címet; egyes önkormányzatok mind öntudatosabban igyekeznek érvényesíteni jogaikat; a nap-sütés kicsalogatta a szőlőbe a gazdákat; vannak, akik megtalálják a legnehezebb körülmények között is azokat a módokat — mint a tejesember —, melyek közhasznúak; s a Föld túlsó féltekéjén elkényeztetnek bennünket úszók... Akikkel immáron sorsközösséget vállalva, abban reménykedhetünk, a mély vízben is lehet eredményesen tempózni...

Vélemények gazdaságunkról

A külföldi üzletemberek véleménye általában jobb a magyar gazdaságról, mint a hazai szakembereké — egyebek közt ez derült ki azon a keddi sajtótájékoztatón, amelyen Thomas Hegedűs, a londoni International Strategic Marketing Research vezető tanácsadója tájékoztatta az újságírókat információs kutatásainak, felméréseinek eredményeiről. A magyar származású, Angliában élő marketingszakértő az elmúlt év folyamán több nyugat-európai és 50 magyarországi nagyvállalat vezetőjét kérdezte meg, hogyan vélekednek a környező gazdaságokról, s milyen feltételeket tartanak a legszükségesebbnek a magyarországi befektetésekhez. Thomas Hegedűs vizsgálódásai szerint a magyar vállalatok pontosan tudják,

hogy pénzt, eladási lehetőséget és korszerű technológiát várnak a külföldiektől, ám nem mindig körvonalazzák kellőképpen, hogy mindezért mit adnak cserébe. Gátolja a külföldi befektetőket az is, hogy rendkívül alacsony szintű a magyarországi infrastruktúra, elégtelen a kommunikáció a piaccal, az állami vállalatok nem érdekelték a fejlesztésben, és a kormány-nak sincs határozott elképzelése arról, hogyan lehet ösztönözni a külföldi tőke bevonását. A hazai vállalatvezetők minősítették a fejlett európai országokbeli partnereiket, eszerint véleményük általában megegyezik a nemzetközi tapasztalatokkal. Saját magukról alkotott minősítésük azonban meglehetősen eltér a külföldi vé-

Földfoglalás

Hétfőn, miként a sajtó is beszámolt róla, önkényes földfoglalás történt a Pest megyei Alsónémediben. Ezzel kapcsolatban Nagy Ferenc József földművelésügyi miniszter nyilatkozott az MTI munkatársának.

Elmondotta, hogy nem ez az első ilyen eset az országban. Korábban Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében történt földfoglalás, az ügy az eldöntetlen helyi vita után a megyei bíróság elé került. A bíróság jóváhagyta a föld átvételét, mivel erre — mint kiderült — törvényes lehetőség volt; ugyanis termelőszövetkezeti tag kérte vissza földjét, és erre az érvényben levő jogszabály lehetőséget ad.

A miniszter szerint mindenképpen kívánatos, hogy

a földek visszavétele, legyen összhangban a törvényességgel. A szakértők most dolgoznak a végleges földtervezeterven, és a kártérítési törvény tervezetén; arra lehet számítani, hogy ezek két-három hét múlva a Parlament elé kerülhetnek. Ezek a törvények érintik a térszerítések során „önként” följárított területek kérdését; intézkednek az elkobzott területekről, és lehetővé kívánják tenni azt, hogy ebben a kérdésben végre társadalmi konszenzus jöjjön létre.

A parasztság — mutatott rá a miniszter, igencsak várakozásteli hangulatban van, és immár nagy hangsúllyal követeli a függőben levő kérdés gyors, határozott jogi rendezését.

Nyílt levél a belügyminiszternek

Röske rendőrért kiált

Röske képviselő-testülete az alábbi nyílt levélben fordult Boros Péter belügyminiszterhez, azt kérve, hogy segítsen megoldani a határ mentén kialakult, s a község lakói számára immár az elfordult Boros Péter belügyminiszterhez, azt kérve, hogy segítsen megoldani a határ

mentén kialakult, s a község lakói számára immár az elfordult Boros Péter belügyminiszterhez, azt kérve, hogy segítsen megoldani a határ helyzetét.

Tisztelt Belügyminiszter úr!

Ezúton szeretnénk felhívni figyelmét a Röske-határ-átkelő, az E5-ös út helyi szakaszának közbiztonsági helyzetére, nagy tisztelettel — segítségét kérve.

Tudomásunk szerint az ország más, Jugoszláviába vezető útjától és átkelőjétől a röskei abban különbözik, hogy környéke egészen az átkelőig sűrűn lakott, tanyás térség. A Jugoszláviába átlépni igyekvők a határ előtt magyar területen hosszú sorban kénytelenek várakozni, tudomásunk szerint nem a magyar vámzservek és vizsgálat miatt. A felgyülemlött, rendszeresen 2-3 kilométer hosszú kocsisor lehetetlenné teszi a helyi lakosoknak az otthonukba és földjükre való eljutást úgy saját járművel, mint menetrendszerű autóbusszal. A kocsisor a kétsávos E5-ös úton majdnem mindig 2, nem ritkán 3 sorból áll. A túrelmetlen várakozók nem tudják megkülönböztetni a lakóhelyére hazai igyekvő helybéli lakost és földjét művelni szándékozót a határátkelőre igyekvőtől. Mindennaposak a tumultuozás jelenetek, a meg nem értés. Többször már verekedés is volt, külföldi állampolgárok között is, gépkocsikat rongáltak meg.

A határátkelő környéke „vadtaborozás” színhelye. Itt található a mindenféle állampolgárságú valutaátváltók, feketén kereskedők. Ezek az E5-ös út szélét, a becsatlakozó dűlőket, szántóföldeket foglalják el. A környezetet szeméttel borítják el, az ott élő tanyai lakosok sérelmére birtokháborítást követnek el, beszennyezik a tanyatelkeket, meglöpták az ott élőket.

A helyzet javítása érdekében egy éven belül az illetékes társszervekkel a következőket kezdeményeztük, illetve hajtottuk végre. A Csongrád Megyei Tanács kérésünkre 1990. évre külön támogatást biztosított a környék szemétyűjtés és -elszállítás megoldására. A támogatásból a szemétyűjtést konténerekkel és gyűjtőemberekkel erre az évre megoldottuk. Vállalkozó részére, büféüzemelés mellett, lehetőséget biztosítottunk nyilvános mosdó-WC üzemeltetésére. A közút kezelőivel történt tárgyalásaink eredménytelenek voltak. Az E5-ös út szélesítéséről, sajnos, ez ideig nem lehetett szó. A közlekedési lehetőségek, a helyi közbiztonság javítására tett kezdeményezéseink döntő részben eredménytelenek. A rendőri szerverek, úgy érezzük, nem a helyzet súlyának megfelelően kezelik a kérdést. A helyi lakosság nem kap kellő védelmet a közlekedés állandó akadályai ellen, továbbá vagyona védelmében.

Véleményünk szerint azt, ami egy helyi önkormányzat lehetősége volt, ez ügyben megtettük. Az E5-ös főút és a határátkelőhely dolgában, jelentőségénél fogva, fokozott rendőri felügyeletre szorulunk, amit ezúton tisztelettel kérünk Öntől.

Községi képviselő-testület,
Röske

Megszilárdult a helyzet a SZOTE-n

Az elmúlt év decemberében felgyorsultak az események, és pattanásig feszült a helyzet a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemen zajló választási procedúrák kapcsán. Lapunk hasábjain hírt adtunk a történésekről, s közöltük az ezek nyomán született nyílt leveleket, állásfoglalásokat, pro és kontra véleményeket.

A SZOTE-botrány miatt tegnap, kedden Szegeden járt dr. Surján László népjóléti miniszter, aki egész napos SZOTE-s látogatásán időt szakított a sajtó munkatársainak tájékoztatására. Mielőtt azonban a népjóléti miniszter mondandóját — mondhatni döntését —, s az újságírók kérdéseire adott válaszait ismertetnénk, szük-

ségesnek tartjuk — az értelem kedvéért — a legutóbbi hetek főbb eseményeinek összefoglalását.

Lemondások, memorandumok

December 10-én a SZOTE küldöttközgyűlésén újválasztják az egyetemi tanács

egyharmadát. (A hallgatói szekciót már korábban megválasztották.) A tagok közé egy címzetes egyetemi tanár — kivül egyetlen professzor sem kerül be. A választás napján körlevelet terjesztenek a küldöttek körében, amely a rektor és egyes egyetemi tanárok szerint több pontban valótlan állít, az oktatói fórum tagjai szerint viszont a döntéshez szükséges alapvető információkat tartalmazza.

December 17-én az újonnan megválasztott egyetemi tanács első ülésén dr. Szilárd János rektor — miután felolvassa a két dékán és az egyik rektorhelyettes lemondó levelét — maga is bejelentette lemondását, tekintettel a SZOTE-n kialakult helyzetre, s mert a körlevelet egyszersmind lemondásra készítenek tekinteti. Ugyanakkor az egyetemi tanács — szavazattöbbséggel — dr. Fráter Loránd egyetemi docentot kívánja az egyetemi új rektorának. Szilárd professzor viszont azt javasolja, hogy az állásfoglalás előtt konzultáljanak a tanszékvezetőkkel és a minisztériummal a leendő rektor személyéről, tekintettel arra, hogy az oktatási törvény szerint ezt a tisztséget csak egyetemi tanár töltheti be. A testület a rektor javaslatát lezavazza, mondván: Fráter doktor egyetemi tanári kinevezését — 1985-ben — az egyetem pártbizottsága akadályozta meg. Mostani rehabilitációjával elhárulna az

akadály a rektori poszt betöltésének.

December 19-én a tanszékvezetők tartanak értekezletet, és állásfoglalást fogalmaznak meg az egyetemi tanács tagjainak megválasztásával, és a rektorjelölt személyének kiválasztásával kapcsolatban. A levélben — amelyet egy időben küldenek el a népjóléti miniszternek és jelentetik meg a sajtóban — a 38 jelen levő tanszékvezető közül 35 kifogásolja, hogy az egyetemi tanácsba sem tanszék-, vagy szervezeti egység-vezetőt, sem professzort nem választottak, s így az egyetem professzorai nincsenek képviselve. Egyben elutasítják az új egyetemi tanács által választott rektorjelölt személyt.

Marad a régi rektor

Nos, ilyen előzmények, illetve események után, a patthelyzet megoldását segítő, kérte fel dr. Szilárd János a népjóléti minisztert szegedi látogatásra. Dr. Surján László tegnap találkozott az egyetem tanszékvezetőivel, és részt vett az egyetemi tanács ülésén. Csak zárójelben jegyezzük meg: a miniszter tiszteletteljes kérésére — szavazás nélkül — az újságíróknak el kellett hagyni a termet. Az ülés szünetében azonban sajtótájékoztatót ismertette a megbeszélések eredményeképpen megszületett döntését. Elöl-

járóban elmondta: az egyetemen szabályos körülmények között választottak egyetemi tanácsot, s hogy a testületet törvényesnek fogadja el. Szóba sem jöhet annak a javaslatnak a valóra váltása, hogy a minisztérium kormánybiztost nevezzen ki a SZOTE élére, hiszen semmilyen indoka nincs egy ilyen beavatkozásnak.

A tanács egyszersmind egyetemi tanári és rektori kinevezésre terjesztette fel dr. Fráter Lorándot. Részint az a körülmény, hogy egy docens beosztásban levő jelölt került előtérbe, részint az a kétségtelenül fájdalmas tény, hogy az egyetemi tanárok közül senki sem jutott be az egyetemi tanácsba, vezetői válsághelyzetet eredményezett. A lehetséges megoldások között a miniszter nem tartja elfogadhatónak azt a javaslatot, miszerint a felterjesztett rektor helyébe olyan személyt állítson, akinek személye körül nagyobb konszenzus alakulhat ki. Az egyetemi tanács működése ideiglenes, s legfőbb feladatának tekinti az új szervezeti és működési szabályzat megalkotását. Ennek érvényre lépésekor — szabályainak megfelelően — új egyetemi tanács jön majd létre, amely új rektort javasol. Ezért most az egyetemi tanács által felterjesztett javaslatok közül dr. Fráter Loránd egyetemi tanári kinevezését (Folytatás a 2. oldalon.)

